

Nguồn tin: Báo Hà Nội mới điện tử

<http://www.hanoimoi.com.vn>

“13 tầm nhìn từ Nhật Bản”

12/11/2006 09:21

Đó là tên gọi cuộc triển lãm tranh và ảnh nghệ thuật của 12 nghệ sĩ đến từ Tokyo và một nghệ sĩ Việt Nam sống tại Nhật, được tổ chức tại Nhà triển lãm Mỹ thuật 16 Ngô Quyền (từ ngày 8 đến 14-11-2006).

Có thể nói đây là cuộc triển lãm lớn nhất từ trước tới nay của các nghệ sĩ đương đại Nhật tại Việt Nam. Triển lãm trưng bày 56 tranh và 156 ảnh nghệ thuật của 8 họa sĩ và 5 nhà nhiếp ảnh. Đây là một triển lãm đẹp và công phu, tập hợp những tác phẩm của 13 nghệ sĩ có kỹ thuật vững vàng và phong cách riêng nhất quán.

Một cánh đồng sau mùa thu hoạch trơ ra những gốc rạ héo úa, một rễ cây xù xì bật gốc sau cơn bão, những chồi non vươn lên từ lòng đất như trong một điệu vũ, những quả bí từ lúc căng tròn tươi mọng cho đến lúc nhăn nhúm héo khô... nữ họa sĩ Fukuda Reiko (sinh năm 1946) luôn đi tìm triết lý về vòng quay của sự sống từ cây cỏ, hoa lá trong sự gắn bó với đất mẹ và chu kỳ của mùa màng. Chị vẽ những bức tranh khổ lớn, mỗi chiều tới gần 3m với kỹ thuật sơn dầu điêu luyện, gợi khung cảnh mệnh mang của thiên nhiên mà chị thường đặt tên là Tĩnh vật của trái đất.

Họa sĩ Hatake Michiro (SN 1948) chịu ảnh hưởng nhiều từ nghệ thuật Phục hưng Italia khi ông vẽ chân dung hay tĩnh vật. Nhưng không chỉ dừng ở những nét bút chau chuốt tả thực, những bức tranh của Hatake thường lung linh huyền ảo bởi bầu trời đầy sao đã trở thành một phần không thể thiếu trong tranh ông. Dường như họa sĩ muốn đối lập bằng màu phong phú của những tĩnh vật quen thuộc trong cuộc sống như trái táo, trái lê, đóa hoa cúc trắng, mẫu bánh mì với màu xanh thắm mệnh mang của vũ trụ. Một ẩn dụ cũng mang tính triết lý về cái hữu hạn và cái vô cùng của cuộc sống.

Họa sĩ Nguyễn Đình Đăng (SN 1958) sống ở Nhật Bản từ năm 1995, nhưng vẫn tích cực hoạt động với tư cách là hội viên Hội Mỹ thuật Việt Nam thông qua các hoạt động sáng tác và viết bài cho Tạp chí Mỹ thuật của Hội. 7 bức tranh siêu thực của anh bày tại triển lãm thực sự gây ấn tượng và cảm phục đối với người xem bởi kỹ thuật vẽ sơn dầu tỉ mỉ trong từng chi tiết nhỏ. Mỗi bức tranh đều chứa đựng trong đó những câu chuyện ý nghĩa mà người xem có thể suy ngẫm từ những hình tượng do tác giả đưa ra. Một thứ ánh sáng huyền ảo, thánh thiện ngời sáng trên gương mặt người phụ nữ trong bức Ký ức và cậu bé trong tác phẩm Ma trận linh thiêng. Mọi người đều nhận ra người mẫu trong tranh chính là vợ và con trai của họa sĩ. Vẽ huyền bí chứa đựng nhiều ẩn ý còn thể hiện trên bức Quá khứ thức giấc và Buổi học dương cầm. Bức Sự ra đời của chữ quốc ngữ mang lại cho người xem nhiều suy ngẫm.

Tinh tế thể hiện từng cánh hoa ly, loa kèn, tulip, phù dung, cúc đại đóa, họa sĩ Fijita Toshiyaku (SN 1964) đã khéo léo kết hợp phong cách tả thực phương Tây với những mảng màu lớn diễn tả không gian ước lệ phương Đông. Họa sĩ Saito Nozomi (SN 1957) đi sâu khai thác chủ đề về cuộc sống của giới trẻ thông qua những ẩn dụ: Thông báo thời tiết, Tiền đồn của mây, Hương của ánh sáng,... Những chuyển động đa chiều của những hạt phân tử tròn xen lẫn những mũi tên phi tiêu và những hình ảnh quen thuộc của cuộc sống với những phương tiện kỹ thuật số - tác giả đã thành công khi diễn tả nhịp độ hối hả của cuộc sống hiện đại và gửi lời cảnh báo về mối quan hệ giữa con người với thiên nhiên đang dần bị phá vỡ bởi những tốc độ nhanh đó.

Những ô vuông lớn nhỏ được sắp đặt trong một bố cục hiện đại - họa sĩ Inoue Shigeko (SN 1943) thể hiện những kỹ thuật sơn dầu đa dạng và biểu cảm. Với bảng màu nâu trầm, họa sĩ Okamoto Yosuke miên man với những hình tượng nữ thần từ trong thần thoại Nhật Bản: Thần gió, Hình Fudo, Hình Aizen, Hình Myo,...

Năm nghệ sĩ nhiếp ảnh Nhật Bản sáng tác các tác phẩm về Nhật Bản và Việt Nam với những góc nhìn riêng. Đó là những lát cắt của khu rừng với những đốm nắng xuyên qua vòm lá trong loạt ảnh đen trắng phóng to của Osami Arikata (SN 1947) chụp tại đảo cực nam của Nhật - đảo Okinawa. Đó là Các trích đoạn với 48 ảnh đen trắng của Ishiyama Kimiko (SN 1947) thu lại những khuôn hình từ cuộc sống thường ngày ở Nhật Bản: Một cành lá sen, một trang sách mở, một lồng chim, một rổ cá đang phơi, một bước chân... Cách nhấn vào những tiêu điểm gây cảm xúc và nhịp điệu từ cuộc sống thường nhật như vậy ta cũng bắt gặp trong seri 16 ảnh đen trắng Đời sống của người Việt Nam của nghệ sĩ Nakai Mikio (SN 1948). Mikio chụp bức ảnh này trong khoảng thời gian từ năm 1996 đến năm 2000 tại nhiều địa điểm khác nhau của Việt Nam: Gia đình làng chài sông Mekong, cậu bé

người Mông chăm nom ngựa của gia đình, May vá dưới ánh trăng, Tại một xưởng sản xuất gạch,... Nữ nghệ sĩ Ito Etsuyo (SN 1956) say mê chụp ảnh chân dung đã công phu trình bày 76 bức ảnh màu thể hiện những gương mặt nhiều lứa tuổi khác nhau ở Nhật. Chị nói: “Tôi thích chụp ảnh có người. Những bức ảnh có người làm tôi cảm thấy hạnh phúc. Tôi chụp những con người bình thường từ em bé lẫm chẫm biết đi đến cụ già 100 tuổi. Ở Nhật, tuổi thọ thường rất cao”. Và cuối cùng là chùm ảnh đen trắng mang chất siêu thực và đầy nữ tính của nữ nghệ sĩ Shiga Nobuko (SN 1963). Lễ hội củ cải, Hoa chuối lột vỏ, Chồi trên bàn, Gã dưa bở, Những trái đào khêu gợi,... với cách tạo hình bằng ánh sáng ven và làm nổi bật hình tượng trên nền đen sâu thẳm, nữ nghệ sĩ đã có những tác phẩm đẹp và sâu sắc.

Sáng 9-11 tại Trung tâm Mỹ thuật đương đại (621 Đê La Thành), các nghệ sĩ Nhật Bản đã có cuộc tọa đàm, trao đổi với các nghệ sĩ Việt Nam về đời sống Mỹ thuật đương đại Nhật Bản. Cùng với cánh cửa hội nhập đang mở rộng ở Việt Nam, cuộc triển lãm “13 tầm nhìn từ Nhật Bản” góp phần mở rộng nhịp cầu giao lưu giữa nghệ sĩ hai nước.

Nguyễn Thu Thủy